

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Quantu[m] multis prosit, cecidisse?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Pfal. 25. 2.

Iacob. 1. 2.

argumenta, obuijs vlnis amplectuntur, luctari que cupiunt, quicumque volunt coronari. Hinc David ait: *Proba me, Domine, & tenta me:* & D. Iacobus: *Omne gaudium existimate, cum in tentationes varias incideritis.* Hæc nota boni militis est, prælijs gaudere. Ignavi, cum pugna imminet simulant se ægrotare, aut negotium excogitant, ne cogantur certamini interesse. Maria Ægyptiaca, quæ 17. annis Veneri seruierat, postea quoq; in eremo pœnitentiam agens, totidem annis stimulis libidinis est agitata, quos vitæ seueritate repressit vicit que. Idem alijs est agendum. Nec enim sufficit credere, sed fidei opera sunt adiungenda, & athletici labores, atque in primis egregia abstinencia omnium mundanarum illecebrarum. Quia teste S. Hieronymo: *Difficile, immò impossibile est, ut presentibus quis, & futuris fruatur bonis; ut hic ventrem, & ibi mentem explent; ut de delicijs transeat ad delicijs: ut in utroq; saculo primus sit; ut in celo & terra appareat gloriosus.*

I X.

S. Gregor.
lib 19 Moral.
cap. 5 & 6.

2. Cor. 12. 9

At classis altera est eorum, quos DEVS diabolo permittit tentandos, etiam si eos videat casuros. Quale hoc iudicium? Iustissimum. Primò, quia eos in casum non impellit, sed cadere permittit volentes, & libero suo arbitrio abutentes. Deinde, quia id ipsum in eorundem permittit plurimas vtilitates. Si enim, ut S. Gregorius docet, utili & prudenti consilio electi hinc inter raptus & eleuationes, inde inter infirmitates & depressiones, iam in altum sublimati, iam quasi in abyssum demersi, velut ancipites librentur, ne aut in superbiam, aut in desperationem corruant, sed inter vtrumque via recta in cælum gradientur: quis fit exemptus à tentatione, qui non est exemptus à periculo superbiendi? Ancæus, in fabulis, quoties terram attigit cadendo, toties fortior surrexit. Ita multi non essent in fide, non in spe, non in charitate tam firmi, si non cecidissent. Ut etiam hîc valeat illud, *Cum infirmior, tunc fortior sum.* Item: *Virtus in infirmitate perficitur.* Sicut enim, qui in itinere comites longè antegressos dormiendo neglexerunt, postea tantò celerius currunt, ut eos assequantur, ita, qui semel lapsi resipuerunt, meritò censent, præteritam offensam, maiore charitate compensandam, & humiliati iudicant, se, quidquid faciant, numquam satisfacturos. Exemplum est clarissimum in Apostolis, & præcipuè in S. Petro

SIMON,

Simon, Simon, ait Christus, *Ecce satanas expetiuit vos, ut cribraret, sicut triticum: Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua: Et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos.* Cùm dicat Christus: *satanas expetiuit vos,* elicit S. Ambrosius, satanam facultatem petiuisse, Apostolos tentandi, & hinc inde, instar tritici, velut cribro gyrandi. Quod sanè Deus annuit, sed vt, velut triticum, purgarentur; humilioresque & cautiore surgent, & post casum tantò essent ardentiores, in Deo amando, promptioresque in proximo adiuuando. Quamobrem Christus non orauit, ne discipuli sui tentareatur, aut ob scandalum dispergerentur; sed vt Deus cum tentatione prouentum faceret. Hoc multis alijs contigit. Non disceremus à Magdalena surgere, nisi cecidisset. Aiunt chirurgi, fractum se crus ita posse sanare, & solidum reddere, vt sano citius loco os rumpi possit, quàm vbi est restitutū integritati. Ita quidam longè sunt firmiores & constantiores, postquam à peccato sunt sanati. O qualis post lapsum fuit pœnitens Dauid? quos non psalmos cecinit? quæ non suspiria fudit? ô quales fuère Mariæ Ægyptiacæ? Pelagiæ? mille alij & alia pœnitentes? sicut panni loti, pulchriores sunt post mundationem, quàm si numquam deformes extitissent. profuit ergo illis non solùm tentatio, sed ipsa etiam de tentatione ruina, in stimulum pœnitentiæ conuersa. Denique illud de Deo sentiendum est, eum nosse, cur diabolus homines oppugnet, nempe ex odio ipsius Dei, de quo se vult in amicis eius vindicare, qui sunt imago & similitudo Creatoris, & ad eam gloriam conditi, vnde diabolus excidit. Cùm ergo hoc nôrit Deus, causam nostram suam esse iudicat; quare ad nos propugnandos, armandosque suâ charitate impellitur. Si ergo Dauid non horruit gigantem, sed in eum iuit in nomine Domini Dei Israël, quia *ipsum erat bellum,* Dei enim causâ id gerebatur, de Dei honore agebatur; quantò magis Deus ipse suam causam in nobis suscipiet protegendam? Nemo igitur diffidat, aut desperet, nemo conqueratur de suo Conditore, si in varias tentationes inciderit: habet enim eundem à parte sua stantem, & magna ei emolumenta parantem. Illud potiùs dicat: *Exurge Domine, & iudica causam tuam.* Tu adiuua me, quia pugno pro te; scio, quia non patieris succumbere,

S. Ambros.
lib. 1. de ve-
cat. gent. cap.
vlt.

1. Reg. 17. 47.

Psal. 73. 22.

S. Dionys. de
Eccles. hierarch. cap. 7.

cumbere, nisi volentem; & eriges lapsum ad te clamantem. Palastra, stadium, agon, pugilatus est vita nostra; quam diu nobis viuendum, tam diu certandum est. Hinc S. Dionysius scribit, eos, qui baptizantur, oleo inungi, vt sciatur hoc signo, illos inungi quasi athletas Christi, atque adeò vocari ad sacra certamina pro fide & pietate, obeunda. Additque, etiam mortuis eisdem solere oleum infundi, quasi Athletis morte consumptis. Atque tunc quidem, ait, olei unctio baptizandum auocabat ad sacra certamina: nunc autem (in morte) infusum oleum designat eum, qui defunctus est, eadem sacra exegisse certamina, sicq; fuisse consummatum.

CAPVT LIV.

Institissima quoque esse iudicia Dei, quibus permittit homines plurimos non solum tentari & vinci, sed etiam ita vinci, vt numquam resurgant.

I.

ertia classis est eorum, qui tentatione prostrati aeternum pereunt. Christus quidem etiam tentatus est, sed exterius tantum, à diabolo tentationem proponente potuit tentari, non autem interius concupiscentiâ, aut motu inordinato phantasiæ, qui in Christo esse non potuit. Itaque in eo, in quo passus est ipse & tentatus, potens est & eis, qui tentantur, auxiliari: quia tentatione sua meruit nobis opem & auxilium in omni tentatione. Nos quoque, si tentationem vincamus, mereri multa possumus; & meruerunt Sancti, vt in eo, quod passi sunt, nobis idem patientibus auxilientur, apud Deum. Vnde SS. Virgines, quæ pro castitate vsque ad mortem certarunt, in tentatione carnis opitulantur: SS. Martyres, in tentatione fidei, & persecutione hæreticorum nobis robur impetrant inuocati: S. Iob & Eustachius, in infortunijs & aduersis patientiam: infamia & ignominia S. Ioseph Patriarcha, & S. Susanna, quia hi pro castitate infamiam subierunt. Atque in hoc genere & meritò nos tentati Christo possumus assimilari: nequaquam autem in illo, vt tantum tentemur à Satana exterius tentationem proponente, quia interius quoque concupiscentia nostra allicitur, & velut fomes concipit ignem, motusque phantasiæ inor-

Hebr. 2. 18.